

DCM-1601250302020201 Seat No. _____

M. A. (Sem. II) (CBCS) (W.E.F. 2016) Examination

July - 2022

Economics

(Economics of Demography-2)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

1 ભારતમાં નવી વસ્તી નીતિ ચર્ચો. તેનું મૂલ્યાંકન કરો. 14

અથવા

1 ભારતમાં વિવિધ સામાજિક જૂથોના માનવ વિકાસ માટે વ્યૂહરચનાઓની ચર્ચા કરો.

2 વસ્તી સંક્રમણનો સિદ્ધાંત સમજાવો, તેનું મૂલ્યાંકન કરો. 14

અથવા

2 પ્રો. માલ્થસનો વસ્તીનો સિદ્ધાંત સમજાવો, તેની મર્યાદાઓ જણાવો.

3 સ્થળાંતર કોને કહેવાય ? સ્થળાંતરના પ્રકારો સમજાવી તેની વસ્તી વૃદ્ધિ પર અસર તપાસો. 14

અથવા

3 જાતિ અને વય બંધારણની વસ્તી વિષયક અસરો તપાસો.

4 વસ્તી પ્રક્ષેપણની વિવિધ પદ્ધતિઓ સમજાવી અને તેની અસરકારકતા ચકાસો. 14

અથવા

4 ભારતના કુટુંબ નિયોજન કાર્યક્રમનો પરિચય આપો, તેની અસરકારકતા તપાસો.

5 ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) 14

(1) વસ્તી અને આર્થિક વિકાસ વચ્ચેનો સંબંધ

(2) જન્મદર અને મૃત્યુદરના ખ્યાલો.

(3) જીવન સારણીનું ઘડતર.

(4) રાષ્ટ્રીય વસ્તીપંચ સામેના કાર્યો.

ENGLISH VERSION

- 1 Discuss the new population policy of India. Evaluate it. 14

OR

- 1 Discuss strategies for human development of different social groups in India.

- 2 Explain the theory of Demographic transition Evaluate it. 14

OR

- 2 Explain Population theory of Prof. Malthus. State its limitation.

- 3 What is Migration ? Explain its types and examine its effect on population growth. 14

OR

- 3 Examine the demographic effects of sex and age structure.

- 4 Explain the various methods of population projection and examine its effectiveness. 14

OR

- 4 Introduce family planning programme of India. Examine its effectiveness.

- 5 Write short notes : (Any Two) 14

- (1) Relation between population and development.
 - (2) Concepts of Birth Rate and Death Rate.
 - (3) Construction of Life Table.
 - (4) Tasks before the National Population Commission.
-